

**Lausunto Eräjärven Uiherlanlahden kunnostuksesta / Vastine Vaasan hallinto-oikeudelle
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä tehdystä valituksesta**

167/11.01.01/2020

Ympäristölautakunta 25.08.2020 § 77

Uiherlan osakaskunta hakee Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueelta vesilain 3 luvun 2 ja 3 §:ien edellyttämää lupaa pohjapadon rakentamiseen Uiherlanjokeen sekä joen alkuosan ja Eräjärven luusuan ruoppaukseen.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto pyytää vesilain 11 luvun 6 §:n mukaisesti hakemuksesta lausunnot sen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta, jossa hakemuksen tarkoittaman hankkeen vaikutukset saattavat ilmetä sekä hakemuksen tarkoittaman hankkeen sijaintialueen kunnalta.

Eräjärvi sijaitsee Oriveden kaupungissa, noin 18 km Oriveden keskustasta kaakkoon. Eräjärven luusuan lisääntyvä, lajistoltaan köyhä vesikasvillisuus ja mataloituminen estävät erityisesti kesäisin virtauksia. Umpeenkasvu köyhdyttää alueen lajistoa ja estää joen virkistyskäyttöä. Eräjärven tila on luokiteltu vesienhoitosuunnitelmassa tyydyttäväksi.

Hankkeen tarkoituksena on avata virtausuoma Eräjärven luusuan umpeenkasvaneelle alueelle niittämällä vesikasvustoa. Lisäksi Uiherlanlahden umpeenkasvaneelle alueelle tehdään uomia, joilla erotetaan linnuille pesimäsaarekkeitä. Saarekkeiden viereen rakennetaan kelluvia pesälauttoja. Uoman kaivun vuoksi Eräjärven pinta saattaa laskea, joten suunnitelman mukaan Uiherlanjokeen tehdään pohjapato.

Eräjärventien ja padon välisen alueen joenuoma perataan tulvatasannekaivuna. Joenuomaa ei kaiveta, vaan uoman pohjoispuolelle tehdään tasanne, jolle annetaan kasvaa monivuotinen ruoho-/heinäkasvillisuus. Vesi nousee tasanteelle virtauksen kasvaessa. Tasanne vähentää uomaerosiota.

Virtauksen lisääminen lahti- ja luusua-alueella monipuolistaa aluetta maisemallisesti, synnyttää uusia virta-alueita sekä rikastuttaa lintu-, eläin- ja kasvilajien elinympäristöjä. Jokialueen virtausolosuhteiden kohentuminen sekä pohjapadon ansiosta muuttuva vesitystilanne ylimmällä joenosalla vähentävät liettymistä ja parantavat alueen virkistyskäyttöä. Hanke mahdollistaa jokialueen myöhemmät elinympäristökunnostukset esimerkiksi kalataloudellisen kehittämisen osalta. Toimenpiteillä ei ole vaikutusta Eräjärven vedenkorkeuksiin.

Ympäristöinsinöörin ehdotus: Ympäristölautakunta päättää lausuntonaan todeta, ettei Oriveden kaupungilla ole huomautettavaa Eräjärven Uiherlanlahden kunnostussuunnitelmasta. Hankkeen vaikutuksia Eräjärven ja Uiherlanjoen tilaan tulee tarkkailla lupaehtojen mukaisesti. Tarkkailun tulokset tulee toimittaa tiedoksi Oriveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Ympäristölautakunta 25.04.2023 § 43

Valmistelija

Ympäristöinsinööri Marjo Saarinen

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä nro 182/2022 (Dnro LSSAVI/20670/2019, 29.11.2022) on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen.

Vaasan hallinto-oikeus on 28.2.2023 päivättyllä kirjeellään (Dnro 21/03.04.04.20/2023) pyytänyt Oriveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen vastinetta valituksen johdosta. Vastine pyydetään toimittamaan 5.5.2023 mennessä. Vastinepyyntö on esityslistan liitteenä.

Vastineessa tulee ilmoittaa asian diaarinumero 21/2023.

Asian tausta

Aluehallintoviraston päätös

Aluehallintovirasto on päätöksellään nro 182/2022 (Dnro LSSAVI/20670/2019, 29.11.2022) myöntänyt Uihelän osakaskunnalle toistaiseksi voimassa olevan luvan pohjapadon rakentamiseen Uihelänjokeen sekä joen alkuosan ja Eräjärven luusuan ruoppaukseen vesilain säännösten ja päätöksessä esitettyjen lupamääräysten mukaisesti. Lisäksi aluehallintovirasto on myöntänyt Uihelän osakaskunnalle pysyvän käyttöoikeuden pohjapadon rakentamista varten tarvittavaan maa-alueeseen. Päätös on esityslistan liitteenä.

Valitus Vaasan hallinto-oikeuteen

Aluehallintoviraston päätöksestä on 29.11.2022 päivättyllä kirjeellä valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeudelle on toimitettu lisäselvitys valitusoikeudesta 8.2.2023 päivättyllä kirjeellä. Valitus ja lisäselvitys ovat esityslistan liitteenä.

Valituksessa vaaditaan, että päätös on kokonaan hylättävä.

Vaatimusta perustellaan sillä, että hakija on tehnyt hakemuksen yhteisäluelain ja Uihelän osakaskunnan sääntöjen vastaisesti. Valituksen mukaan hakijalla ei ole ollut valtuutusta tehdä hakemusta ja käyttää hakemuksessa osakaskunnan nimeä. Vaatimusta perustellaan lisäksi sillä, että päätös sisältää epämääräisiä aluemainintoja suojeltujen eliölajien lisääntymis- ja levähdyspaikoista.

Esittelijä

Ympäristöinsinööri Marjo Saarinen

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta antaa Vaasan hallinto-oikeudelle Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä nro 182/2022 (Dnro LSSAVI/20670/2019, 29.11.2022) tehdyn valituksen johdosta seuraavan vastineen.

Vastineena ympäristölautakunta viittaa asiassa aikaisemmin 25.8.2020 § 77 antamaansa lausuntoon ja toteaa, että hanke voidaan toteuttaa aluehallintoviraston lupapäätöksen mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaupunginhallituksen edustaja Anne Kahelin poistui esteellisenä (intressijäävi: maanomistaja) kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.
